

Uutisia lyhyesti

Celia ja Varastokirjasto yhdistyivät osaksi Kansallisarkistoa

[Saavutettavuuskirjasto Celia ja Varastokirjasto on yhdistetty Kansallisarkistoon 1.1.2026 alkaen](#). Yhdistämisen myötä Kansallisarkisto on saanut uusiksi tehtävikseen lukemisesteisten henkilöiden kirjastopalveluiden tuottamisen sekä suomalaisista kirjastoista siirrettävien aineistojen vastaanottamisen ja säilyttämisen sekä käyttöön saattamisen. Yhdistymiseen liittyvän asetuksen [1299/2025](#) perusteella osa Varastokirjaston palveluista muuttuu maksullisiksi 1.3.2026 alkaen. Tällaisia palveluita ovat muun muassa artikkelikopioiden sähköinen toimittaminen sekä kaukolainaus. Lisäksi luovutaan käytännöstä, että Varastokirjasto maksaa lähettävän kirjaston rahtikulut ja pakkausmateriaalit. [Hinnasto on Kansallisarkiston sivulla](#).

Korkeakoulukirjastojen kannanotto Varastokirjaston palveluiden maksullisuuteen

Korkeakoulukirjastoja edustavat tahot – Suomen yliopistokirjastojen verkosto FUN sekä ammattikorkeakoulukirjastojen AMKIT-konsortio – jättivät joulukuussa [kannanottonsa opetus- ja kulttuuriministeriölle koskien Varastokirjaston palveluiden maksullisuutta](#). Kannanotossa mainittiin, että palvelumaksupäätös jättää huomiotta kaikkien kirjastosektorien, kirjastojärjestöjen sekä Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifin Kansallisarkistolaista keväällä 2025 antamat lausunnot, jotka yksimielisesti vastustivat Varastokirjaston palvelujen maksullisuutta. Lisäksi kannanotossa todettiin, että Varastokirjasto on yhteisesti luotu tietovaranto, joka on tutkimuksen lisäksi koko yhteiskunnan käytettävissä. Sen maksuttomat palvelut ovat olleet keskeinen infrastruktuuri etenkin korkeakouluille, mutta myös tieteestä kiinnostuneille kansalaisille.

CSC:n pitkäaikaissäilytyksen palvelut 10 vuotta

[CSC on tuottanut pitkäaikaissäilytyksen \(PAS\) palveluita 10 vuoden ajan](#). PAS-palveluista toinen on Kulttuuriperintö-PAS, joka säilyttää kulttuuriperinnön digitaalisia aineistoja, kuten elokuvia, mediataidetta, musiikkia, kirjoja ja verkkosivustoja. Fairdata PAS puolestaan tallentaa valittuja tutkimusaineistoja eri aloilta. Pitkäaikaissäilytyksessä olevia aineistoja ylläpidetään aktiivisesti, jolloin ne säilyvät käyttökelpoisissa tiedostomuodoissa ja varustettuna riittäväillä metatiedoilla. PAS-palveluja hyödyntää tällä hetkellä 22 opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimivaa museota, kirjastoa, arkistoa, korkeakoulua ja tutkimusorganisaatiota.

Mika Holopainen